

EMLAK VERGİSİNİN TARH VE TAHAKKUKUNA KARŞI TEBLİĞDEN İTİBAREN; TEBLİGAT YAPILMAMIŞSA ÖDEME TARİHİNDEN İTİBAREN DAVA AÇILABİLİR

Danıştay 9. Daire 20.09.2012 gün, 2009/796 E. 2012/4683 K. Sayılı kararı ile emlak vergisinde tarh ve tahakkuka karşı belediye tarafından yapılan tebligattan itibaren; tebligat yapılmamışsa mükellef adına yapılan tarh ve tahakkuktan ödeme tarihinde haberdar olduğundan ödeme tarihinden itibaren dava açabilir.

Danıştay 9. Daire'nin gerekçesi şu şekilde: "Uyuşmazlık, davacıya ait taşınmaz için 2006 yılı 1. taksidi olarak tahakkuk ettirilerek ödenen emlak vergisinin terkinin ve yasal faizi ile birlikte iadesi istemiyle açılan davayı süre aşımı nedeniyle reddeden vergi mahkemesi kararının temyizden incelenerek bozulması istemine ilişkindir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 7.maddesinde, dava açma süresinin özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde vergi mahkemelerinde otuz gün olduğu, bu sürenin tahakkuku tahsile bağlı olan vergilerde tahsilatın, tebliğ yapılan hallerde veya tebliğ yerine geçen işlemlerde tebliğin, tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin, tescile bağlı vergilerde tescilin yapıldığı ve idarenin dava açması gereken konularda ise ilgili merci veya komisyon kararının idareye geldiği tarihi izleyen günden başlayacağı, aynı Kanununun 14/3-e bendinde ise, dava dilekçelerinin süreaşımı yönünden ilk incelemeye tabi tutulacağı, 15/1-b bendinde de süreaşımı bulunan hallerde davanın reddedileceği hükme bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, davacı kurumun sahibi olduğu taşınmaz nedeniyle 2006 yılı emlak vergisi birinci taksidinin 25.05.2006 tarihinde ödendiği ve bu tarihten itibaren 30 gün içinde ödenen emlak vergisinin yasal faiziyle birlikte iadesi istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Takdirin yapıldığı genel dönemde (2002 ve 2006 yılları) tahakkuk ettirilen emlak vergisine karşı açılacak davalarda, dava açma süresinin söz konusu maddeler çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Emlak vergisinin tarh ve tahakkukunu düzenleyen söz konusu maddeler 09.04.2002 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4751 sayılı Kanun ile değiştirilmiş ve yapılan değişiklikle tarh ve tahakkuka ilişkin yeni esaslar getirilmiştir. 4751 sayılı Kanun ile emlak vergisi uygulaması sonucunda görülen olumsuzlukları ortadan kaldırmak ve vergilemede kolaylığın ve basitliğin sağlanması amacıyla dört yılda bir alınmakta olan beyan esasının kaldırılması ve sadece vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde mükelleflerden bildirim alınmasını sağlamaya yönelik değişiklikler yapılmıştır.

Yapılan bu değişiklikle emlak vergisinde genel beyan esası kaldırıldığından, Kanun metninden genel beyana ilişkin olarak yer alan hükümler çıkarılmış, diğer taraftan, emlak vergisinin tarh ve tahakkukuna esas olacak arsa ve arazi birim metrekare değerlerinin dört yılda bir belirlenmesi esası getirilmiştir.

... 4751 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle emlak vergisinde genel beyan esasının kaldırılması öngörüldüğünden emlak vergisi mükellefleri için sadece Emlak Vergisi Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (1) ilâ (7) numaralı fıkralarında yazılı sebeplerin doğması halinde bildirim verme zorunluluğu getirilmiştir.

Bu iki durumda, yani takdirin yapıldığı genel dönemde (2002 ve 2006 yılları) ve 33. maddenin (1) ila (7) numaralı fıkraları gereğince mükelleflerce bildirimde bulunulması gereken hallerde, emlak vergisi, 29'uncu maddeye göre hesaplanan vergi değeri esas alınarak yıllık olarak tarh

edilecek olup, bu suretle tarh olunan vergiler, tarh edilen tarihte tahakkuk etmiş sayılacak ve bu husus mükelleflere bir yazı ile bildirilecektir.

Emlak vergisinin tarh ve tahakkuku ile ilgili 11. ve 21. maddelerde yer alan "Bu suretle tarh olunan vergiler, tarh edilen tarihte tahakkuk etmiş sayılır ve mükellefe bir yazı ile bildirilir." kuralı, mükellef adına tarh edilen emlak vergisinin ödenmesinden önce mükellef tarafından öğrenilmesinin sağlanması amacıyla getirilmiş bir düzenleme olup bunun yanı sıra mükellef tarafından adına yapılan emlak vergisi tarhiyatına karşı açılan davada, dava açma süresinin de söz konusu yazının mükellefe tebliğ edilip edilmemiş olmasına göre belirlenmesi gerekmektedir.

Zira, takdir komisyonlarınca dört yılda bir olmak üzere takdir edilen asgari birim değerleri esas alınarak belediyelerce hesaplanarak tarh olunan emlak vergisi mükelleflere bildirilmemekte, mükellefler haklarında yapılan emlak vergisi tarhiyatını ancak ödeme sırasında öğrenebilmektedirler.

Bu durumda takdirin yapıldığı genel dönemlerde (2002 ve 2006 yılları) ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 33'üncü maddesinin (1) ilâ (7) numaralı fıkralarında yazılı sebeplerin doğması halinde mükelleflerce bildirim verme zorunluluğu getirilen hallerde yapılan emlak vergisi tarhiyatına karşı açılacak davalarda dava açma süresinin, davalı belediye tarafından mükellefe emlak vergisi tarhiyatına ilişkin herhangi bir yazı tebliğ edilmiş ise bu yazının tebliğ tarihi dikkate alınarak hesaplanması, eğer belediye tarafından yazı tebliğ edilmemiş ise emlak vergisinin mükellef tarafından ödendiği tarih, yapılan tarhiyatı öğrenme tarihi kabul edilerek dava açma süresinin ödeme tarihinden itibaren başlatılması gerekmektedir.

Mükellef tarafından 2006 yılı birinci taksidine ilişkin olarak adına yapılan emlak vergisi tarh ve tahakkukuna karşı açılan davada, mahkeme tarafından dava açma süresinin tespiti bakımından öncelikle, tarh ve tahakkuk işleminin 1319 sayılı Yasa'nın 11 ve 21. maddeleri uyarınca mükellefe tebliğ edilip edilmediğinin araştırılması, mükellefe belirtilen şekilde bir tebligat yapılmamışsa davacı adına yapılan tarh ve tahakkuktan ödeme tarihinde haberdar olduğunun kabulü ile davanın esasının incelenmesi gerekmekte olduğundan, temyize konu vergi mahkemesi kararında, bu konuda herhangi bir araştırma yapılmadan, emlak vergisinin yıl başından itibaren 30 gün içinde dava konusu edilmesi gerekirken bu süre geçtikten sonra açılan davanın süre aşımı nedeniyle reddine karar verilmesinde yasal isabet bulunmamaktadır."